

Projekts Nr. LLI-506

«Droša vide skolēniem un skolotājiem – kvalitatīvas izglītības pamats! (Safe School)»

Interneta neredzamā puse

sākumskolas audzēkņiem

Internets

Internets ir publisks, to veido savā starpā savienotas datortīklu sistēmas, tas pārsūta un saglabā datus.

Interneta darbība ir balstīta uz Interneta protokolu (IP).

Katrai viedierīcei ir sava unikāla IP adrese, tā kā mūsu pirksta nos piedums.

Internets

Mums dod iespēju:

- piekļūt informācijai,
- nosūtīt informāciju,
- apgūt zināšanas,
- ērti sazināties,
- mācīties.

Interneta riski

Riski un apdraudējumi

- Vecumam neatbilstoši sociālie tīkli un saturs
- Laika zudums
- Grūmings
- Meli un viltus ziņas
- Aizvainošana, nūrgāšanās
- Krāpniecība
- Saziņa ar nepazīstamām personām
- Viegli izsekot
- Privātu bilžu, video publicēšana
- Vecumam nepiemērotas video spēles

Kibermobings

Tas izpaužas, ja:

- emocionāli kādu aizskar vai pazemo internetā;
- sūta un publicē sociālajos tīklos aizvainojošas, rupjas vai draudīgas ziņas, foto, video, komentārus;
- izveido viltus kontu, lai anonīmi aizskartu upuri, ieriebtu, pazemotu vai draudētu;
- aicina pārējos iesaistīties un apsmiet konkrēto personu, tādējādi pastiprinot kiberteroru;
- izslēdz no grupas sarakstes, kurā turpinās ķirgāšanās par upuri;
- filmē vai fotografē bērnu neērtās, apkaunojošās situācijās ar mērķi to vēlāk nosūtīt citiem vai publicēt internetā un apsmiet.

Kibermobings

Emocionāla vardarbība pret bērnu internetā ir sodāma rīcība.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 81.pants.

Ko darīt, ja pazemo:

- saglabā pierādījumus;
- pastāsti skolotājam, mammai, tētim;
- ziņo sociālā tīkla platformai «report»;
- bloķē lietotāju;
- zvani uzticības tālrunim 116111!

Papildus:

- veido privātu profilu;
- neatbildi varmākam ar līdzīgu aizskārumu.

Saziņa ar nepazīstamām personām

Ar internetā iepazīto draugu jābūt uzmanīgam, jo
PAR TO VAR UZDOTIES JEBKURŠ!

BĪSTAMĀ

DRAUDZĪBA INTERNĒTĀ

POLICIJA

JĀUZMANĀS!

- Ja sarakstes biedra jautājumi sāk palikt par daudz privāti.
- Ja jaunais "draugs" vai "draudzene" izturas ļoti iejūtīgi pret Tevi, pastiprināti izrāda savas rūpes, kaut arī Tevi nepazīst.
- Ja draudzīga saruna par kopīgām interesēm pārtop par nepiedienīgu ziņu apmaiņu – tiek uzdoti jautājumi par Tavi pieredzi vai jebkāda veida jautājumi, kas Tev liek sajusties neērti.
- Ja sarakstes biedrs lūdz šo draudzību un saraksti nevienam nerādīt un paturēt noslēpumā.

JĀUZMANĀS!

- Ja sarakstes biedrs lieto vārdus un leksiku, kādus Tu skolā vai pagalmā nelieto.
- Ja interneta sarunu biedrs pirmais atsūta nepiedienīgu foto. Bieži vien – neaicināts. Visbiežāk tās ir internetā atrastas fotogrāfijas. Varmākas mēdz arī izmantot no citiem bērniem izvilinātus kailfoto.
- Ja sarakstes «draugs» ir pieaugušais, ko Tu nepazīst.
- Ja sarunu biedrs dalās savā pieredzē un piedāvā Tevi "apmācīt".

Esi supervaronis- pasargā sevi un citus!

Viltus konti- lai aizvainotu, krāptu, šantažētu!

Kā atpazīt viltus kontu *Instagram*?

KAM PIEVĒRST UZMANĪBU?

- konta nosaukums
- konta attēls
- profila bio
- publikācijas jeb ieraksti
- konta sekotāju skaits
- konta sekotāji – kas viņi ir?
- konta mērķis
- konta izveidošanas laiks
- atzīmē tevi savas publikācijas
- komētē tavus ierakstus

NEUZKERIES, PĀRBAUDI, PIRMS UZTICIES!

DROSSINTERNETS.LV

KĀ ATPAZĪT VILTUS KONTU FACEBOOK?

KAM PIEVĒRST UZMANĪBU?

- konta/profila nosaukums
- konta/profila attēli
- ieraksti un informācija, ar ko "dalīties" (share)
- kopīgie draugi (mutual friends)

NEUZKERIES, PĀRBAUDI, PIRMS UZTICIES!

DROSSINTERNETS.LV

PRIVĀTUMA UN DROŠĪBAS IESTATĪJUMI

WhatsApp ir sazināšanas aplikācija, ar kuras palīdzību var sazināties, sūtīt attēlus, video, audio ierakstus, kontaktus un atrāsnās vietas datus. Aplikācija pāri identificē lietotāju pēc mobilā tālruna numura, tāpēc nav nepieciešams reģistrēties.

13+

ZINO par viltus kontiem un ļaunprātīgām darbībām!

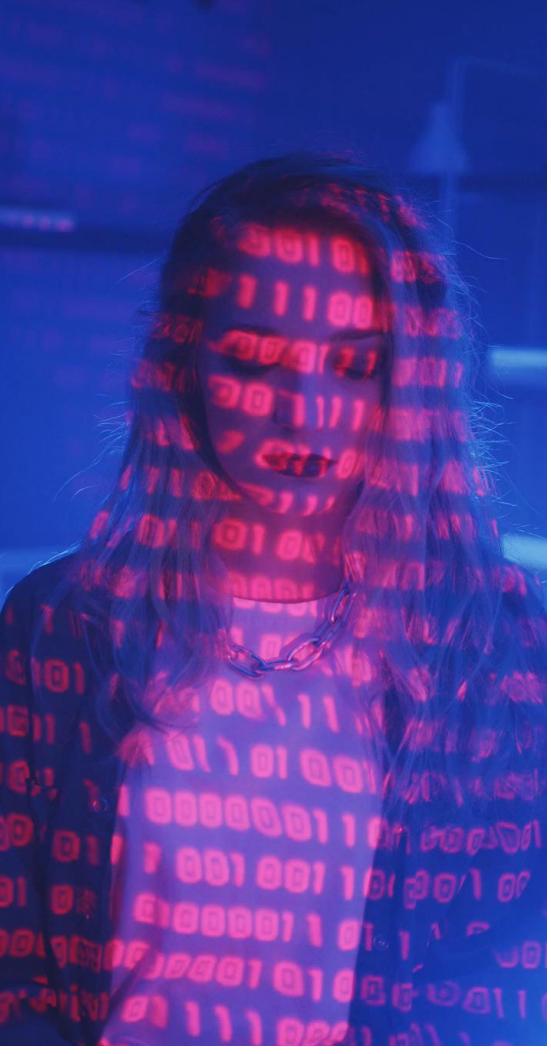
TikTok 13+

Kas ir TikTok?
Kāpēc pusaudžus tas tik joti aizrauj?

Kādi ir riski?

Drošība pirmajā vietā – padomi, lai pasargātu bērnu

DROSSINTERNETS.LV

Digitālā PĒDA

Digitālo PĒDU veido visas Tavas aktivitātes internetā:

- ieraksti,
- publicētās fotogrāfijas,
- komentāri
- rupjas valodas lietošana,
- «share»,
- «like»,
- «follow».

levēro

Nemelo par savu vecumu!

Neizmanto viltus kontu!

Neizliecies par citu personu!

Neizplati viltus ziņas!

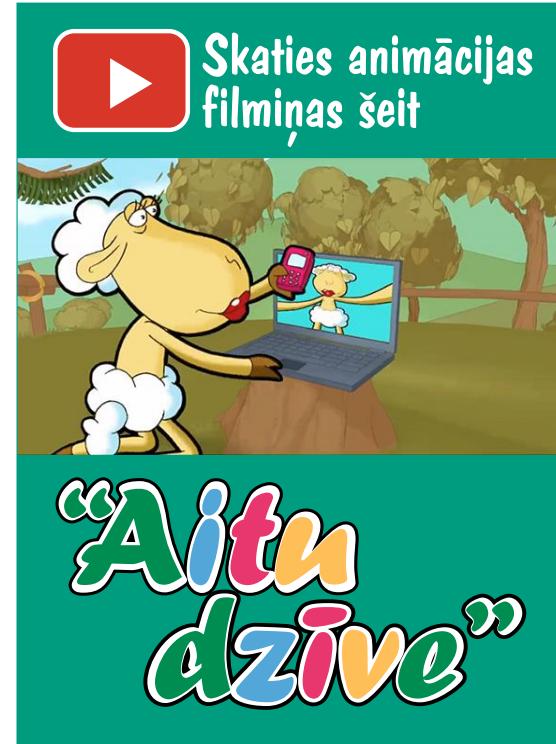
Neizgāz dusmas uz citiem!

Nepublicē savus vai citu personu privātus datus!

1.-4. klasei

Materiālu kopa paredzēta 6-11 gadus veciem bērniem, darbojoties kopā ar vecākiem vai pedagojiem.

Materiālu kopā iekļautas:
13 animācijas filmiņas,
13 darba lapas,
11 komiksi,
5 krāsojamās lapas.

1.-4. klasei

Animācijas filmiņas:

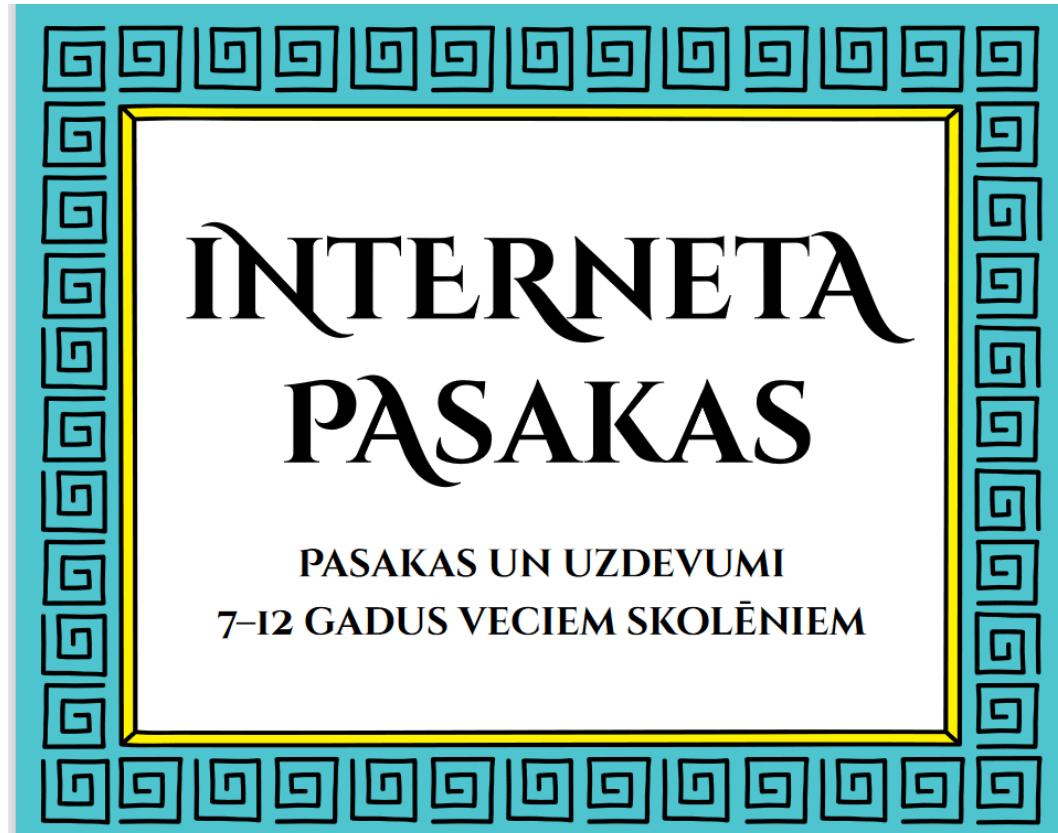
Apmātība
Vajāšana
Bez kažociņa
Netici svešiniekam
Izsmiešana
Slepenais draugs
Neplāpā lieku
Mobilā telefona vergs
Tūkstotis draugu
Lētticība
Nešķiro draugus

1.-4. klasei

Pasakas:

Pasaka par rūķi Urķi
Ķepaiņa nedienas
Lielā brāļa palīdzība
Kā Zaķēns uzzināja par datorvīrusiem
Komentāri internetā un draudzība
Pasaka par Gliemezi jūtūberi
Dejošanas sacensības
Pasaka par princesi Lauru un
nepatikšanām sociālajos tīklos

VAIFIJA INTERNETA ALFABĒTS

6-11 gadus veciem bērniem

Kā rūpēties par savu drošību?

Kas ir dators un internets?

Kā gudri izmantot internetu?

Mācies interneta alfabetu kopā ar Vaifiju!

- Izglītojošas īsfilmas
- Atgādnes
- Ieteikumi pedagojiem

Paldies par uzmanību!

Bez saskaņošanas ar Latvijas Drošāka interneta centru aizliegts izmantot prezentācijā iekļauto informāciju vai to pārpublicēt.

Sandra Magrina, t. 29146146

Foto un video: www.pexels.com, www.drossinternets.lv, www.vbtai.lv;
<https://www.youtube.com/channel/UCxoDMG0tvaYO5Xobvtqw5nw>